MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY
Sekcia sociálnych vecí
Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1

Rokovanie pracovnej skupiny pre osoby so zdravotným znevýhodnením komunitného plánovania sociálnych služieb dňa 23.11. 2021

Stretnutie online: 9:00 – 10:30, online

Prítomní za členov pracovnej skupiny:
Prítomní za organizácie: ORGANIZÁCIA MUSKULÁRNYCH DYSTROFIKOV V SR, ÚNIA NEVIDIACICH A SLABOZRAKÝCH SLOVENSKA, ASOCIÁCIA NEPOČUJÚCICH SLOVENSKA, ZDRUŽENIE NA POMOC ĽUĎOM S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM, CEDA (CENTRE OF DESIGN FOR ALL) - VÝSKUMNÉ A ŠKOLIACE CENTRUM BEZBARIÉROVÉHO NAVRHOVANIA, FAKULTA ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU STU, CENTRUM VČASNEJ INTERVENCIE BRATISLAVA, N.O., INŠTITÚT PRE PRACOVNÚ REHABILITÁCIU OBČANOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM, ZDRUŽENIE PRÍBUZNÝCH PRIATEĽOV A ĽUDÍ S PSYCHICKÝMI PORUCHAMI KRÍDLA

Prítomní za hlavné mesto:
Dušana Kurillová (sekcia soc. vecí, HMBA), Anna Pivková (sekcia soc. vecí, HMBA), Silvia Shahzad (sekcia soc. vecí, HMBA), Veronika Špániková (sekcia soc. vecí, HMBA)

Facilitátor: *Filip Vagač (PDCS, o.z.)*
Zapisovateľka: *Mária Radváková (PDCS, o.z.)*

Vysvetlenie k počtu hlasujúcich: Hlasovania o programe sa zúčastnilo 7 členov PS. 1 členka PS sa pridala k stretnutiu po odsúhlasení programu, preto jej hlas nie sú zarátaný do hlasovania.

Program

1. Schválenie programu rokovania
2. Harmonogram tvorby KPSS
3. Vyhodnotenie pripomienok k SWOT analýze
4. Predstavenie stromu problémov a stromu cieľov, ich pripomienkovanie
5. Návrh strategického a špecifických cieľov, ich pripomienkovanie

Hlasovanie: za:7 proti:0 zdržal sa:0
Program bol schválený

1.Schválenie programu rokovania (p. Vagač)

Program bol schválený bez doplnení.

2.Harmonogram tvorby KPSS (p. Pivková)

Bol predstavený aktualizovaný harmonogram tvorby KPSS.

3. Vyhodnotenie pripomienok k SWOT analýze (p. Pivková)

Zapracovaných bolo všetkých 15 pripomienok, finálna podoba SWOT analýzy bude predstavená po zapracovaní pripomienok panelu MČ. Analýza poslúžila na vytipovanie hlavných problémov.

Detaily pripomienok boli členom pracovnej skupiny sprístupnené v zaslanej prezentácii a excelovskom súbore s týmto vyhodnotením.

4. Predstavenie stromu problémov a stromu cieľov, ich pripomienkovanie (p. Pivková)

Bol predstavený proces vzniku stromu problémov a stromu cieľov, podkladom k vzniku bola SWOT analýza.

Na úrovni samostatného problému a cieľa - každý problém a vyplývajúci cieľ bol spracovaný do tabuľky vyznačujúcej jednotlivé vzťahy, následne bol každý problém analyzovaný z hľadiska jeho príčin a následkov na cieľovú skupinu. Z následkov (východiskový nepriaznivý stav) sa vychádzalo pri tvorbe konkrétneho špecifického cieľa (želaný stav v budúcnosti, ktorý je potrebné dosiahnuť). Na úrovni následkov a špecifických cieľov za viaceré oblasti - spájajú sa na vyššiu úroveň, z ktorej vyplývajú celkové dôsledky a z nich je následne možné zamerať sa na tvorbu strategického cieľa.

Špecifické ciele budú merateľné a budú sa napĺňať prostredníctvom konkrétnych opatrení, ktorými sa budú odstraňovať príčiny problému.

Detailné kroky celého procesu a vzťahov obsahuje prezentácia.

5. Návrh strategického a špecifických cieľov, ich pripomienkovanie

Bola predstavená štruktúra stromu problémov a cieľov (p. Pivková)

<u>Práca v skupinách</u>

Účastníci v dvoch skupinách diskutovali o doplnení špecifických cieľov a opatrení zachytených v excelovskom súbore.

Výstupy PS z práce v skupinách - návrhy na doplnenie

- š. cieľ č.1: príprava komunikácie by mala byť vypracovaná za účasti odborníkov, aby bola zabezpečená aj zjednodušená forma komunikácie
- š. cieľ č. 1: spolu s cieľmi 4 a 5 ide o prierezové ciele, bude k nim nasledovať ďalšia diskusia
- š. cieľ č. 1: úprava formulácie: komunikácia (bola doplnená)
- š. cieľ č.2: príčinou nedostatku údajov je absencia zberu štatistických údajov na celonárodnej úrovni
- š. cieľ č. 3: k jeho naplneniu dopomôže aj realizácia iných cieľov, hlavne bezbariérovosti
- š. cieľ 3: úprava formulácie - scitlivovanie alebo senzibilizácia (namiesto prajný postoj)
- š. cieľ č. 4: v rámci opatrení je tu zahrnutá aj PS Prístupná Bratislava, spolupráca s ňou a hlavne spájanie síl a spoločný koordinovaný postup s inštitúciami ako BSK, mestských častí aj štátnych inštitúcií, verejnej správy a neziskových organizácií
- š. cieľ č.5: školenia pre zamestnancov za účelom skvalitnenia dennej komunikácie s jednotlivými skupinami zdravotne znevýhodnených občanov, aby zamestnanci rozumeli a vedeli čo sú dôležité veci pre jednotlivé skupiny a ako ich komunikovať
- š. cieľ č. 5: zahrnúť do interných personálnych kapacít mesta zdravotne znevýhodnených občanov z jednotlivých skupín pre zabezpečenie efektivity, aby boli súčasťou pri zabezpečovaní jednotlivých služieb pre zdravotne znevýhodnených
- š. cieľ 5: bezbariérovosť: vyčleniť zdroje mesta na zabezpečenie bezbariérovosti
- š. cieľ č. 6: vhodný pojem bezbariérovosť alebo prístupnosť a jeho obsah, myslený bol komplexný pohľad pre všetky hlavné typy zdravotného znevýhodnenia, okolitý svet reaguje viac na pojem bezbariérovosť ako na pojem dostupnosť
- š. cieľ č. 6:: skúsenosť zo zahraničia - zadať do regulatív mesta povinnosť debarierizovať, preformulovať na "zavedenie systému kvality v súlade s požiadavkami prístupnosti a univerzálneho navrhovania" ako je používané architektmi a projektantmi
- š. cieľ č. 7: z hľadiska ľudí so psychickými poruchami, potrebujú komplexnú bezbariérovosť, neexistuje podporované bývanie, viac bude rozpracované na základe výsledkov hlavnej analýzy, bude možné doplnenie údajov od členov pracovnej skupiny na základe konkrétnych chýbajúcich služieb ako preprava, odľahčovacia služba, podporované bývanie, avšak nie je neznáma príčina ich nedostatočnosti

Premietnutie daných výstupov do mestských častí bude zabezpečené po pripomienkovaní PS aj MČ, výsledok tejto komunikácie a pripomienok MČ a rovnako aj ich plány budú zapracované a predstavené na ďalšom stretnutí.

Záver a ďalšie kroky

- nastala zhoda na podobe strategického cieľa bez pripomienok a špecifických cieľov s pripomienkami k formulácii
- na ďalšom stretnutí PS bude prezentovaná finálna verzia po zapracovaní pripomienok pre strategický cieľ pre túto PS
- zapracované budú pripomienky PS k špecifickým cieľom z diskusie, na januárovom stretnutí bude dostupná finálna podoba zapracovania pripomienok
- opatrenia zostávajú otvorené, PS sa k nim vráti na januárovom stretnutí,
- z mestských častí a ďalších komunikácií pribudnú ďalšie vstupy, následne prebehne finálne zadefinovanie a rovnako budú zapracované informácie z prierezových oblastí po dohode na úrovni Magistrátu v základných spoločných oblastiach

- ďalší kľúčový vstup predstavuje analýza, ktorej faktografické výstupy podporia silu argumentácie
- členom PS je k dispozícii predmetný excelovský súbor na pripomienkovanie k všetkým častiam (A, B, C) do konca týždňa, následne budú pripomienky zapracované (do januárového stretnutia), pripomienkovať je možné e-mailom p. Pivkovej

Ďalšie stretnutie pracovnej skupiny sa uskutoční v januári 2022. Presný termín stretnutia bude oznámený sekciou sociálnych vecí Magistrátu HMBA.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy

Pracovná skupina osoby so zdravotným znevýhodnením 3

Stretnutie dňa 23. 11. 2021

Návrh pravidiel počas online stretnutia

- Používajte **kameru**
- Keď nehovoríte **vypnite si mikrofón**
- **Personalizujte si svoje prihlásenie /Rename** (napíšte si svoje priezvisko a skratku inštitúcie)
- Keď máte **otázku alebo návrh napíšte ju do chatu**
- Počas diskusnej časti **ak chcete niečo povedať prihláste sa zdvihnutím ruky, alebo ikonkou Raise Hand** a počkajte kým Vám neudelíme slovo
- **Zasadnutie nahrávame** pre účely spracovania zápisu, nijaká časť nahrávky nebude zverejnená
- **„Black-out“ pravidlo** – keď vypadnem, tak nepanikárim a znovu sa prihlásim....

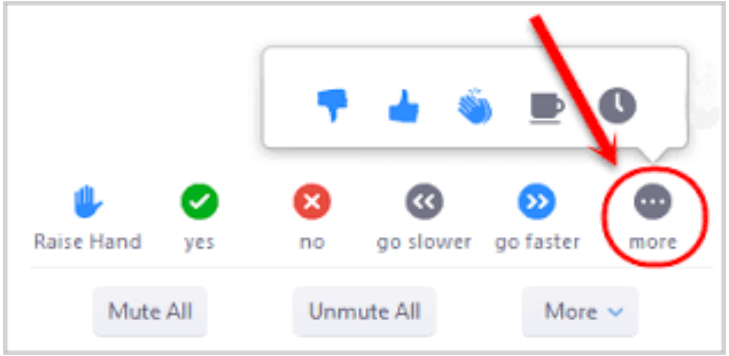

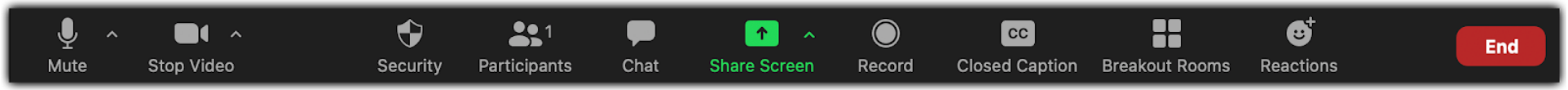

Program rokovania

- Schválenie programu rokovania
- Harmonogram tvorby KPSS
- Vyhodnotenie pripomienok k SWOT analýze
- Predstavenie stromu problémov a stromu cieľov, ich pripomienkovanie
- Návrh strategického cieľa a špecifických cieľov, ich pripomienkovanie

Členovia pracovnej skupiny

- Agentúra podporovaného zamestnávania, n. o.
- Asociácia nepočujúcich Slovenska
- Asociácia organizácií zdravotne postihnutých občanov SR
- Autistické centrum Andreas, n. o.
- CEDA (Centre of Design for All) - výskumné a školiace centrum bezbariérového navrhovania, Fakulta architektúry a dizajnu STU
- Centrum sociálnych služieb Sibírka, rozpočtová organizácia
- Centrum včasnej intervencie Bratislava, n. o.
- Inklúzia Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zdravotným postihnutím
- Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR
- Platforma rodín detí zo zdravotným znevýhodnením
- Raná starostlivosť, n. o.
- Tanečný klub ”Danube” Bratislava
- Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
- Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím
- Združenie príbuzných priateľov a ľudí s psychickými poruchami Krídla

Aktualizovaný harmonogram tvorby KPSS

NOVEMBER	NOVEMBER/ DECEMBER	JANUÁR	FEBRUÁR	MAREC
9.11. 13:00-14:30 (utorok)	Panel MČ	Bude stanovené neskôr	Bude stanovené neskôr	Bude stanovené neskôr
Návrh programu: * Predstavenie finálnej podoby SWOT * Predstavenie stromu problémov a cieľov	Návrh programu: * Pripomienky k SWOT analýze a k stromu problémov a cieľov od Panelu MČ	Návrh programu: * Predstavenie finálnej podoby SWOT analýzy po zapracovaní pripomienok Panelu MČ	Návrh programu: *	Návrh programu: *

SWOT analýza

Pracovná skupina osoby so zdravotným znevýhodnením 3

Stretnutie dňa 23. 11. 2021

Vyhodnotenie pripomienok k SWOT analýze

- Celkovo 15 pripomienok
- Všetky akceptované a zapracované do SWOT analýzy
- Zapracovanie je v dokumente viditeľné cez funkciu sledovania zmien
- Finálna podoba SWOT analýzy bude predstavená po zapracovaní pripomienok Panelu MČ

Vyhodnotenie pripomienok k SWOT analýze

Organizácia	Časť analýzy	Znenie pripomienky	Vyhodnotenie pripomienky
CEDA	W	bod 1 - Tiež tu chýba krízová včasná intervencia, ktorá sa zameriava sa na pomoc a podporu rodičom, aby mali dostatok síl a zručností na podporu vývinu svojich detí so zdravotným znevýhodnením	akceptovaná
CEDA	W	bod 4- Nielen nájomných ale aj komerčných bytov (na predaj) – v SR sa od roku 1989 prestali stavať bezbariérové byty – mesto by to mohlo regulovať formou nariadení...aj nad rámec legislatívy	akceptovaná
CEDA	W	bod 10 - doplniť, že chýba systém kontroly dodržiavania legislatívy – existujúci systém je neúčinný	akceptovaná
CEDA	T	bod 1- doplniť: rôzne úrovne verejnej správy- Ktoré spolu nekoordinujú svoje postupy a stratégie	akceptovaná
CEDA	T	bod 9 - zmeniť namiesto "OZZ si sami nedokážu navrhnúť kvalitné bezbariérové opatrenia v domácnosti a nemá im kto poradiť" na "absencia odborného poradenstva v oblasti tvorby bezbariérového prostredia"	akceptovaná
CEDA	T	bod 11 - Chýba systém vzdelávania - Myslím si, že systém nechýba, ale chýba záujem projektantov o ďalšie vzdelávanie – my (CEDA) sme robili viacero kurzov, ale nikto sa na ne neprihlásil. Toto je dôsledok absencie kontroly dodržiavania prístupnosti, nikto nemá potrebu vzdelávať sa v tejto oblasti.	akceptovaná
CEDA	T	bod 13 - nezohľadňuje moderné trendy a celistvosť riešení - doplniť, že nezohľadňuje požiadavky DoPZP	akceptovaná
Sibírka	O	Vacsina organizacii, ktora podava ziadosti o grant v projektoch (ci uz je to na Magistrat, ale aj na ine grantove vyzvy) zahrna uz v tejto dobe prave zapojenie komunity. A prave tu je pre mesto moznost prilezitosti - propagacia mestom danej aktivity, fyzicky priestor na nizsi prenajom resp. zadarmo,..(hlavne pokial ide o ich grantove vyzvy)	akceptovaná
ZPMP	W	- jasnejšiu víziu kam chceme ísť, - aby sa myslelo aj na technológie pre sluchovo postihnutých - Slabé stránky bod 1. doplniť "napr." aby bolo zrejmé, že ich je viac	akceptovaná

Vyhodnotenie pripomienok k SWOT analýze

Organizácia	Časť analýzy	Znenie pripomienky	Vyhodnotenie pripomienky
ZPMP	T	Ohrozenia: mala by byť príležitosť – nespoliehať sa len na vnútorné zdroje ale aj ministerstvá, iné granty, využiť postavenie mesta na aktívnu politiku získavania zdrojov	akceptovaná
ZPMP	O	Príležitosti – využiť potenciál MVO ktoré sa už teraz venujú OZZ	akceptovaná
PDCS	?	Mesta by malo mať víziu vlastných krokov – stanoviť si čo znamená prakticky kvalitná a plná debarierizácia a ako ju zabezpečí. Mesto má oveľa lepšiu pozíciu ako obec a mč v dosahu na zdroje na debarierizáciu od štátu, mesto by malo mať konkrétnu proaktívnu politiku s VUC	akceptovaná
CVI	W	Viac pozornosti venovať postojovej debarierizácii verejnosti	akceptovaná
Inklúzia	W	Rovnomerne s fyzickou prístupnosťou cielene pozývať OZZ na aktivity do sprístupnených priestorov. Aktívne usporadúvať podujatia s cieľom spoznávania sa a zbližovania OZZ s okolitou komunitou, je to dôležité aj pre DEI. Má to byť súčasť osvety. Magistrát môže nastaviť pravidilá. Oblasť zamestnanosti - podporovať chránené dielne napr. cez sociálne verejné obstarávanie	akceptovaná
Platforma rodín detí zo zdravotným znevýhodnením	W	Chýba aj podpora pre vznik sluieb – granty, priestory	akceptovaná

Predstavenie stromu problémov a cieľov, návrh strategického cieľa a špecifických cieľov

Pracovná skupina osoby so zdravotným znevýhodnením 3

Stretnutie dňa 23. 11. 2021

Predstavenie stromu problémov a stromu cieľov

Ako vznikal strom problémov?

- formou skupinovej práce v Oddelení sociálnej podpory pre seniorov a ľudí so znevýhodnením
- konzultácia s odborníčkou M. Filipovou
- sústredili sme sa na to, čo vieme z našej pozície ovplyvniť a pohybovať sa na poli samosprávy
- zachytávali sme trendy stanovené národnými i medzinárodnými stratégiami
- analýzu cieľov je potrebné urobiť prostredníctvom konzultácií so všetkými zainteresovanými skupinami.

Štruktúra jednotlivého problému a cieľa

- Kompletný strom problémov a cieľov poskytne zjednodušený obraz reality - obraz o východiskovom nepriaznivom stave a želanej budúcej situácii vrátane prostriedkov, ktorými sa dajú ciele dosiahnuť.
- Účelom stromu je hlbšie analyzovať problémy pomenované vo vstupných analýzach, zistiť ich príčinu a následok.
- Nepriaznivá príčina je východiskom pre stanovenie špecifického cieľa.
- Špecifický cieľ budeme napĺňať prostredníctvom opatrení, ktoré odstránia následky problému, a ktoré je možné sledovať v rámci merateľných ukazovateľov.
- Na vyššej úrovni celku má problém celkový nepriaznivý dôsledok, ktorého pozitívna žiadaná hodnota sa preklopí do strategického cieľa.

Štruktúra jednotlivého problému a cieľa

Strom problémov			vzťah	Strom cieľov	
1	Celkové dôsledky	sss	→	Strategický cieľ	ttt
	Následky	bbb	→	Špecifické ciele	**ddd**
	Problém	**xxx**	→	**Priority**	yyy
	Príčiny	aaa	→	Opatrenia	bbb

Predstavenie stromu problémov a stromu cieľov – štruktúra stromu

- 3 okruhy - problémy a ciele patriace do 1. KPSS, 2. PHSR a 3. Koncepcie nájomného bývania
- 2 druhy problémov a cieľov: 1. spoločné s inými oblasťami (prierezové) a 2. osobitné pre OZZ
- 1 strategický cieľ pre prierezové a 1 strategický cieľ pre osobitné ciele
- 1 strategický cieľ pozostáva z niekoľkých špecifických cieľov, ktorú sú merateľné
- 1 špecifický cieľ zodpovedá 1 problému

Predstavenie stromu problémov a stromu cieľov

Strategický cieľ OZZ - prierezový

- Informovanosť
- Spolupráca

Strategický cieľ OZZ - osobitný

- Údaje
- Postoje, osveta
- Personálne kapacity
- Kvalita bezbariérovosti
- Nedostatok komunitných soc. služieb
- Bezbariérovosť sociálnych služieb

Predstavenie stromu problémov a stromu cieľov

Strategický cieľ v PHSR pre bezbariérovosť

- Ucelené bezbariérové okruhy
- Finančné zdroje

Strategický cieľ v PHSR a KNB pre dostupné bývanie

- Bezbariérové nájomné byty

Predstavenie stromu problémov a stromu cieľov - STROM PROBLÉMOV do KPSS

- **Problém č. 1 - prierezový:** Nedostupné informácie pre OZZ
- **Problém č. 2 – prierezový alebo osobitný:** Nedostatok údajov o OZZ, o stave a potrebe sociálnych a iných mestských služieb, ich prístupnosti
- **Problém č. 3 – prierezový alebo osobitný:** Nepochopenie a neznalosť potrieb a práv OZZ zo strany verejnosti a inštitúcií
- **Problém č. 4 - prierezový:** Nedostatočná spolupráca naprieč zodpovedných subjektov a vnútorných útvarov a organizácií mesta a zástupcov verejnosti
- **Problém č. 5 – prierezový alebo osobitný:** Nedostatok personálnych kapacít na rozvoj sociálnych služieb pre OZZ a sprístupňovanie služieb a priestorov mesta

Predstavenie stromu problémov a stromu cieľov - STROM PROBLÉMOV

- **Problém č. 6:** Nedostatočná kvalita bezbariérovosti služieb a prostredia mesta
- **Problém č. 7:** Nedostatok komunitných sociálnych služieb pre OZZ v meste
- **Problém č. 8:** Nedostatočne prístupné sociálne služby a zariadenia mesta pre OZZ

Predstavenie stromu problémov a stromu cieľov - STROM PROBLÉMOV – do PHSR

- **Problém č. 1:** Nedostatočne prístupné mestské služby, objekty a priestory pre OZZ.
- **Problém č. 2:** Nedostatok finančných zdrojov na bezbariérovosť

Predstavenie stromu problémov a stromu cieľov - STROM PROBLÉMOV – do Koncepcie nájomného bývania

- **Problém č. 1:** Nedostatočná dostupnosť kvalitného bezbariérového, upraviteľného a navštíviteľného bývania pre OZZ.

Návrh strategického cieľa pre osobitné problémy OZZ

- Zlepšiť možnosť nezávislého života OZZ vyššou dostupnosťou a kvalitou komunitných sociálnych služieb a súvisiacich podmienok

Strom problémov a strom cieľov

- Diskusia v skupinách
- Diskusia spoločná
- Zhrnutie pripomienok

Ostatné

Pracovná skupina osoby so zdravotným znevýhodnením 3

Stretnutie dňa 23. 11. 2021

Evaluačné dotazníky

- poskytujú nám spätnú väzbu
- súčasť väčšej evaluácie KPSS realizovanej oddelením dátovej politiky a priestorových analýz Bratislavy
- zaslané po každom stretnutí

Ďakujeme za Vašu pozornosť a tešíme sa na ďalšie stretnutia